

Daarom moet die kracht groot zijn, als die bovendien nog leidt tot het scheppen in afzonderlijke vormen.

Paula Becker is in haar eigen kring ook niet in de eerste plaats de vormgevende, zij is voor haar naaste vrienden toch hoofdzakelijk een vrouw, van wier wezen een bijzondere bekooring uitstraalt.

Voor Rilke beteekende zij zelf meer dan haar kunst. Hij schrijft eens het volgende aan haar, naar aanleiding van het feit, dat haar werk voor hem zoo onbekend is:

„Nu betreur ik, dat ik in Worpswede altijd des avonds bij u was en dan zag ik wel af en toe onder het gesprek een schets (een kanaal met brug en hemel staat nog klaar in mijn herinnering) tot weer woorden van u tot me kwamen, die ik ook wilde zien, zoodat ik mijn blikken naar de muren verbood en uw woorden naging en de golven van uw zwijgen zag.”

En Bernard Hoetger, de vriend en leidsman uit haar laatsten levenstijd, beschrijft in een opstel in „Die Tide”, hoe hij haar al weken kent en geniet van haar bijzondere, rijke wezen, zonder dat hij weet, dat zij schildert. Bij een opgewekte gedachtenwisseling ontsnapt haar het woord: „Ja, dat zou ik bepaald anders hebben geschilderd.” Daarop vraagt Hoetger verbaasd: „Wat, u schildert?” En deze vraag wordt door haar met een bescheiden: „ja,” beantwoord.

Zij geeft niet alleen uitdrukking aan haar scheppende kracht door die in den vorm van schilderijen te gieten. Op allerlei wijze draagt zij het „te veel”, dat in haar ziel bruist, naar buiten. Soms hield zij kleine feesten, geheel voor zichzelf. Dan zat zij alleen, en stralend, in haar atelier. De tafel was gezellig gedekt en zij had bloemen in het haar gestoken. Zulke dingen had zij noodig, om het leven vol te leven, zei ze.

En voor haar enkele vertrouwde vrienden was zij ook de feestelijke gastvrouw.

Een contradictio in terminis is het niet — de scheppende vrouw.

Maar waar is het, dat haar krachten groot moeten zijn, om te komen tot waardevolle vormen.

In het element van scheppen ligt bij de vrouw niet die tragiek als bij den man.

Haar scheppende kracht is als een bron, die zij kan laten vloeien, een bron, die niet voortbruist in onstuimigen stroom, maar een bron, die uit eenzelfde plaats de omgeving besproeit.

Maar er ligt onvermijdelijk tragiek in haar leven.

Zoo was het bij Paula Modersohn, aan wie het niet gelukt is een goede basis te vinden, waarop èn haar liefde tot haar man èn haar schilderkunst kon bloeien.

Onvermijdelijk is deze levensmoeilijkheid voor de scheppende vrouw. Want als vrouw kan haar leven geen verschillende uitgangspunten hebben.